

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 10.12.2002

Číslo: Ročník 12 (2002). číslo 4

Sekce: Z knihovnických organizací

Název článku: Jubilejní konference „Knihovny současnosti“

Autor: Alena Součková

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=77>

Jubilejní konference „Knihovny současnosti“

Alena Součková

Ve dnech 24.-26.září 2002 proběhl již 10. ročník celostátní knihovnické konference „Knihovny současnosti“. Tradiční prostředí Junior centra v Seči u Chrudimi, tradiční pořadatelé tří denního klání, tradičně velký zájem a pracovní nadšení účastníků... Proběhlo již deset ročníků konference. Je možné bilancovat. Bývalý ředitel SVK Hradec Králové PhDr. Josef Vlček, který jako spoluorganizátor byl u přípravy všech ročníků, sestavil přehledný článek, který je možné si přečíst na úvodních stránkách sborníku z letošní konference. A PhDr. Božena Klabalová, vedoucí oddělení informačních a referenčních služeb SVK Hradec Králové, doplnila tuto stať bibliografickým soupisem ohlasů na konferenci v odborném i regionálním tisku.

Celostátní knihovnické konference se začaly pořádat počátkem devadesátých let pod vlivem celospolečenských změn a státoprávního uspořádání a věnovaly se problémům, které se úzce dotýkaly každého knihovnického pracoviště (transformace knihoven, legislativa, právní a ekonomické problémy, zavádění nových technologií atd.). První dva ročníky se konaly v Hradci Králové ve společenském centru ALDIS a jednání bylo dvoudenní. Od roku 1995 se knihovníci scházejí na Seči a konference patří k nejvýznamnějším akcím našeho oboru. Sborník příspěvků přináší každoročně řadu hodnotných statí a je využíván knihovnickými odborníky i studenty.

Letošní, jubilejní, ročník byl přece jiný, slavnostnější, a to díky přítomnosti delegace francouzských knihovníků, kteří svými příspěvky vyplnili obsahovou náplň prvního jednacího dne. Ale vše po pořádku.

Na konferenci bylo přihlášeno přes 200 knihovníků a několik desítek zástupců vystavujících firem. Jednání prvního dne bylo zahájeno předáváním cen Z.V.Tobolky za přínos knihovnictví. Ocenění převzala ředitelka Knihovny Akademie věd dr. Ivana Kadlecová, bývalá ředitelka SVK Liberec Mgr. Věra Vohlídalová, ředitelka knihovny Právnické fakulty UK v Praze dr. Jana Mouchová a celá řada osobností z oblasti práce s historickými fondy a vzácnými tisky. Mnozí z oceněných jsou uznávanými odborníky i za hranicemi naší republiky (dr. Miriam Bohatcová, dr. Jaroslav Vobr, dr. Helga Turková, dr. Pavel R. Pokorný a další). Za vyznamenané poděkovala a zároveň přednesla svoje vyznání k celoživotnímu povolání a poslání paní Mgr. Věra Vohlídalová.

Účast delegace francouzských knihovníků na konferenci byla velkou zásluhou dr. Jarmily Burgetové a na druhé straně i aktem vstřícnosti a spolupráce ze strany zahraničních hostů. Právě Francie projevila největší ochotu k vzájemným vztahům. Pozvala českou delegaci na francouzský knihovnický kongres a pro skupinku českých knihovníků uspořádala studijní cestu po nově vybudovaných francouzských knihovnách. Účastníci konference mohli vyslechnout několik tlumočených příspěvků, a tím se seznámit s moderními trendy a přístupy. Hned v úvodu bylo poukázáno na skutečnost, že moderní knihovna nejsou jenom špičková technická zařízení, počítače, databáze, internet, bezdrátové zdroje celosvětových informací atd., ale stále více veškeré činnosti spojuje, sjednocuje a koordinuje lidský faktor. Také se více hovoří o mediátce než o knihovně, vlivem shromažďování a využívání i neknižních druhů dokumentů. Téma otevřenosti, co nejširšího zpřístupňování, pohostinnosti, práce s různými médii, individuálních přístupů k uživatelům se prolínalo ve všech příspěvcích – z Veřejné informační knihovny (BPI) v Paříži, z velké moderní knihovny z jihofrancouzského města Montpellier i ze specializované mediátky z průmyslového města nedaleko Paříže.

Řadou konkrétních příkladů byl naplněn záměr jednacího dne s názvem Knihovna jako veřejná služba.

Druhý jednací den byl již tradičně rozdělen do sekcí a i uvnitř sekcí se projednávaly bloky aktuálních témat. Jedna ze sekcí s názvem Veřejné knihovny - systém knihoven, přinesla řadu příspěvků z různých oblastí, které jasně hovořily o nutnosti systému, koordinace, spolupráce ve všech rovinách knihovnické práce – z hlediska územního, různých typů knihoven i z hlediska kvalitního a efektivního zajištění odborných činností. Dopolední jednání sekce moderovala dr. Květa Cempírková, ředitelka vědecké knihovny v Českých Budějovicích, a zazněly příspěvky z Národní knihovny, vědeckých a vysokoškolských knihoven. Odpolední část jednání řídila dr. Jiřina Bínová-Kádnerová, ředitelka vědecké knihovny v Kladně, a příspěvky byly zaměřeny převážně na fungování krajských a celostátních bibliografických systémů.

Druhá odborná sekce Internet a knihovny opět po roce pod vedením Ing. Aleše Brožka, ředitele vědecké knihovny v Ústí nad Labem, přinesla celou řadu příspěvků na vysoké odborné úrovni, objasňujících technické podmínky zkvalitňování, zrychlování a zefektivňování informačních služeb.

Ve výstavních prostorách před jednacími sály byly stánky firem, které nabízely i za zvýhodněné ceny knihovnický nábytek a zařízení, zabezpečovací systémy, knihovnické a informační programy, ochranné fólie atd.

Třetí jednací den s názvem Strategie knihoven přinesl příspěvky k připravovanému koncepčnímu materiálu na roky 2003-2005 i řadu vysoce odborných příspěvků pracovníků Národní knihovny, kteří jsou řešiteli odborných podprogramů v rámci programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven (VISK). Zazněla vystoupení zástupců různých druhů knihoven a informačních pracovišť.

Příspěvky jasně poukazyvaly na nutnost naplňování zásad knihovního zákona, který vstoupil v platnost počátkem tohoto roku. Ale tím není práce hotova, ale naopak, čekají nás úkoly spojené se vstupem do EU a naplňování mezinárodních směrnic IFLA/UNESCO. Nedávno vydaná publikace Služby veřejných knihoven je návodem, co všechno má splňovat moderní knihovna.

V průběhu jednání zazněla i zdravice slovenských knihovníků. Kolegové ze Slovenska sledují dění v českém knihovnictví a se zájmem se naší konferenci účastní. Velké poděkování, vyjádřené potleskem, sklídila i slova o iniciativě slovenských knihovnických organizací a knihovníků samotných k pořádání sbírky pro české knihovny postižené povodněmi. Finanční dar byl v těchto dnech předán.

Plné pracovní nasazení v jednacích dnech i ve volných chvílích provázelo všechny účastníky. Ani nevlídné počasí a dešť nebyly na překážku – a na to mysleli i pořadatelé této jubilejní konference, neboť každý zaregistrovaný účastník si kromě pracovních materiálů odvážel jako dárek modrý nebo pruhovaný deštník s logem konference.

Sborník příspěvků z konference je ve fondu SVK Hradec Králové pod signaturou

686 143/2002 a výše zmiňovaná směrnice IFLA/UNESCO s názvem Služby veřejných knihoven je ve studijním fondu na oddělení služeb knihovnám.

Co mě letos zaujalo

Účastníci - každoročně se setkávám s řadou známých tváří, představiteli knihoven a institucí různých typů. Trendem posledních ročníků je příliv mladých lidí a mírný posun ve prospěch vysokoškolských knihoven a odborných pracovišť.

Sborník – i letos přinesl hodnotné příspěvky. Ještě před zahájením konference jsem si jej prolistovala. Se zájmem jsem si přečetla souhrnný hodnotící článek dr. Vlčka, ke kterému jsem dodávala podklady, ale zvláště jsem očekávala příspěvek k problematice standardizace výkonu veřejných knihoven, kdy se na základě provedeného výzkumu připravují průměrné, optimální a dostačující parametry jednotlivých ukazatelů.

Předávání cen Z.V.Tobolky – tento slavnostní akt se uskutečnil potřetí. Seděla jsem v blízkosti

některých vyznamenaných – ocenění jejich celoživotní práce v oboru jim vtisklo výraz dojetí, vděčnosti a radosti.

Vlastní průběh konference – byl opět maratonom přednášek, zkušeností, výměny názorů, prezentací zúčastněných firem i neformálních diskusí o přestávkách. Hovořilo se o konkrétních činnostech, zaznívaly dotazy na provoz v knihovnách postižených povodněmi, navazovala se jednání ke konkrétní spolupráci.

Francouzské knihovny – v příspěvcích zaznělo mnoho pozitivního a inspirujícího. Celkově však lze poznamenat, že české knihovny nestojí někde v pozadí, ale vyrovnávají se úrovni moderních evropských knihoven. Veřejná informační knihovna (BPI) v Paříži se při nedávné rekonstrukci budovy Centre Pompidou, jehož je součástí, stala veřejnou informační institucí otevřenou každému, s pestrou nabídkou informačních služeb a médií. Při svých cestách se o tom můžete přesvědčit na vlastní oči.

Strategie knihoven – je název zatím pracovního materiálu, který bude do konce letošního roku předán ministru kultury a v uceleném výkladu se věnuje postavení a činnosti knihoven v období let 2003-2005.

Ochrana knihovnických sbírek – bylo hlavní téma příspěvku dr. Jiřího Polišenského z Národní knihovny. Nedávné povodně, které postihly i knihovny a další sbírky dokumentů, se negativně promítly na fondech knihoven, poničeny byly i unikátní soubory. Hledají se nové metody, jak zasažené fondy zachránit. Velkým nepřítelem je čas – maximálně do dvou dnů je nutno provést základní očistu a vysušení – poté již plísně nedají šanci k žádné záchraně. Přes 9 tisíc kubických metrů knih bylo odvezeno do mrazírenských hal, kde po několik let bude probíhat proces postupného vysychání. Poprvé byl vyzkoušen také proces vakuového vysoušení ve speciálních přístrojích, hledají se možnosti v sušárnách dřeva nebo sušičkách chmele.

Poznámka na závěr – i deštník, který účastníci konference letos dostali, mi odvedl službu v deštivém počasí, když se na mém skládacím deštníku porušila umělohmotná součástka, která udržovala deštník rozevřený.